

MISJONITEATED

Nr. 11

19. november 1935

XIV aasta

ÕIGES VAIMUS

„Sumala riik ei seisja mitte kõnes, vaid väes.“ 1. Kor. 4, 20.

Ujuline elu tänapäeval on ijeloomustaw ijeäranis feeläbi, et ei oodata enam midagi Sumalast. Paljud neist, kes weel teoreetiliselt usuvad Sumalat ja mõibolla ka räägivad palju sellest, on tegelikult ateistid, jumalatud; nad talitawad nii, nagu ei oleks Sumalat. Paljud kristlased ei tule hoopiski sellele mõttele, et kõigil eluvaldustel on kindlasti midagi tegemist Issandaga ja kuningaga seal üleval, kes lõi taewa ja maa. Millise hiigla ruumi mõtetes wõtawad aga meieaja sündmused ja isifud! Sa kui palju aega jääb üle Sumala jaoks? Sumala vastu ollakse jäänud külmaks.

Edasifestew jumalatus mõtteilmas wastab siis ka jõuetusele kriitlikus elus. Minnaksse ligimesest mööda wõi seistaksse ka vastu; mõtetes kui ka tegudes toimitaksse asju, mille ees tekib jälestus, ja raskestes eluhädades ollakse abitu, tujane, ärew, hirmunud ja meeleheites.

Esimeste kristlaste juures see oli teifiti. Nad olid weendunud selles, et Sumal on tulnud inimesele ijeäranis lähedale Jeesuse Kristuse kaudu. Nad elasid selles Sumala läheduses nii, et maailmal ei olnud neile mingit wäärtust. Nad olid rändajad kafe maailma wahel: nad täitsid ustawalt oma kohustused siin maa peal ning oma waimus ja lootuses elasid juba Sumala igaweses riigis. Hirmu ja patu hiiglamüüriredesse, mis piirasid inimkonda, oli löödud auk. Sellest hooimas sisse walgus ja troost maailmale. Kes sellest oja wõttis, see elas juba uue maailma õhkkonnas. Sa see andis nii suure lootuse ja rõõmu, et seda pidi ka tingimata teistele edasi antama.

Apostlite hingeline seisuford on meile selge järarmijest awaldusest, Apt. 4, 13: „Aga kui nad Peetruse ja Johanneese julgust (rõõmu) nägid, ja teada said, et nad kirjatumata ja õppimata mehed olid, panid nad seda imeks ja tundsid neid, et nad olid Jeesusega olnud.“ Sa kui neilt taheti rõõwida seda rõõmu ja feelati ewangeeliumi kuulutamise, siis neil oli ainult üks wastus: „Me ei saa mitte, et me jätame rääkimata selle, mida olemme näinud ja kuulnud.“

Otjekui kulutuli lewines ewangeelium üle kogu Rooma riigi. Uus inestataw aeg oli alanud. Ujaloolased juudawad seda waewalt mõista, kuidas kapiutais harilikke inimesi riigi põlatumast nurgast wõis liihilese ajaga muuta maailma näo. Kuulutus, mida need mehed kuulutasid, oli mõttetum, mis wõis olla, muudugi maailma waatekohast: ristilöödu on Issand, kõige madalam on kõigeförgem; maailma wallutamine on maailmast taganemine, üleolek on mitte walitsemises vaid teenimises; häbitus on wõidu märgiks.

Me peame siinjuures alati küsima: Mis oli siis selle wõrratu edu saladus? Kõik selgituswiisid, mis seda on piinidnud seletada harilikfude jõududega ja inimlikfude wõimalustega, on osutunud tühi-seiks. On ainult üks seletus ja nimelt piibli seletus, et selle liikumise taga seisib wägew üleloomulik jõud — ilendatud Sumala Poja wägi. „Mulle on antud meelewaid taewas ja maa peal,“ ütles Kristus.

Jüingrid ei oleks iialgi olnud suurtelised teostama seda suurt tööd, kui Kristuse wägi ei oleks neid toetanud. Kui me laseme jüingrid tulla oma waimusilme ette, siis näeme, kui wähe nad iseenejst olid suurtelised tegema ewangeeliumitööd. Seal näeme Peetrust, kes on arg tunnistama oma usku imnardajale; seal on Loomas, kes nõuab nähtawat asja enne kui saab uskuda; seal on berjed jüingrid, kes on täidetud isifliku auahnusega ja omakasupüüdlikkude soowidega. Nad kõik on pärast Jeesuse surma peettunud, arad ja nõrgad. Sa jääraсте tööjõududega pidi saama wiidud ewangeelium maailmale? Suimlikult waadates see oli täiesti wõimatu. Sa ka tänapäew Sumal ei saa säaraste sulastega teha midagi.

Sgal tagajärjel aga on esimeseks tingimuseks kindel usf ja kõikumata usaldus, et ülesande täitmine saab olla wõimalik. Sa selle usalduse andis Issand oma jüingritele seega, et finnitab neile, et tema wägi tuleb pärast ilmsiks nende töös. „Mulle on antud meelewaid . . .“ Kas on keegi teine kumagi ütelnud säaraseid sõnu? Sa kuiqi keegi wägew walitfeja oleks julgenud seda meeletult finnitada, siis oleks see peagi osutunud waleks. Jeesus aga tõen-

SUUREMAST LABIELUST

Peatükk „Suure Arsi jälgedest“

„Jääge minu sisse, ja mina teie sisse“.

Me vajame alataja ilmutust Kristusest, igapäevast läbielu, mis on kooskõlas tema õpetusega. Meie käes on teha, kas saavutame selle kõrga ja püha eesmärgi. Jumala soov on, et meil oleks alataja edu äratundmises ja elamises. Tema käsi on vastutaja tema häälest, mis lewitab kutsu kõigile: „Tõuske! Saage järjest pühamaks!“ Sga päevaga võime Kristliku iseloomu täiendamises edasi jõuda.

Kõik, kes on õnnistegija teenistuses, vajavad läbielu, ja seda palju kõrgemalt, sügavamalt ja laiemalt kui seni on mõeldud ja omatud. Paljud, kes on juba Jumala suure perekonna liikmed, teevad sellest vähe, mis tähendab näha tema au ja saada muudetud ühest auist teise. Paljudel on helesen arusaamine Kristuse suurusest ja täiususest ning nende südamed värisuvad rõõmust. Nad igatsevad täiemat arusaamist õnnistegija armastusest. Nad peaksid oma hinge igatseusega lähenema Jumalale. Püha Waim on tegew nende juures, kes lasuvad tal enda juures tegutseda; ta kujundab ja muudab neid, kes lasuvad end muuta. Arendage waimulikke mõtteid ja püha osasaamist. Te olete nüüd näinud alles tema au esimesi loidukiiri. Kui te Issanda tundmises edasi lähete, siis saate näha, et „õigete teerada on kui valgus, mis paistab, mis ilka peale paistab kuni päew täis on.“ (Ops. 4, 18.)

Issanda rõõm.

„Seda olen mina teile rääkinud,“ ütleb Kristus, „et minu rõõm teie sisse jääks ja teie rõõm täis saaks.“ (Joh. 15, 11.)

das oma wäe tegudega. Tema wäe avaldus fajas vastu Genetjareti järwelt ja furnuhauast ja igalt poolt: „Jaa, sul on meelewäld!“

Täies teadwuses oma suurest iseloomulitust wäest Jeesus rajas oma koguduse ja läkitas oma jüngrid selles wäes wõitma maailma. „Minge kõike maailma!...“ Ja olge kindlad selles, et see, kes on teie sees, on tugevam kui see, kes on maailmas! „Ma olen igapäew teie juures maailma otjani.“ See walmistas rõõmu, et wõidelda wõidukindla asja eest. Ja Kristuse wägi tuli ka jüngrite üle nagu oli tootatud: „Ja teie jääge Jerusalemma seniks, kui teid ehitakse wäega kõrgest.“ See toimus Püha Waimu wäljawalamisega.

Püha Waim lõi ühendi se taewa ja maa wahel. Püha Waim ajas täispurjes ewangeeliumilaewa. Sellest peale puhub see tuul üle maailma.

Ja Jumala tootus kestab weel. See taewane jõud peab suurenema, peab saama külluses wälja

Kristus nägi oma misjoni tulemusi ette. Tema maine olu, nii täis waewa ja ohwrit, oli walgutatud neist mõtteist, et tema töö ei ole ilmaaegne. Sina ta andis oma elu inimeste elu jaoks, siis pidi Jumala kaju inimestes jälle esile tulema. Ta pidi meid põrmust üles tõstma, meie iseloomu oma iseloomu harnaseks muutma ning seda auksiks tegema oma aega.

Kristus waatas selle peale, mis ta oli teinud, ja oli rahul. Ta waatas igawiku pealealgamist ja nende rõõmu, kes tema alanduse läbi saavad pattud andeks ja igawese elu. Ta oli meie illeestumiste pärast haawatud ja meie ülekohutu pärast ära rõhutud. Kristus oli tema peal, et meil pidi rahu olema, ja tema muhkude läbi on meile terwis tulnud. Ta kuulis lamastatute wõiduhüüet; ta kuulis neid laulwat Moosese ja Lalle laulu. Kuigi ta pidi enne wastu wõtma wereristimise, kuigi maailma patud lasusid tema süütu hinge peal ja ärarääkimata walu kattis teda, siiski ta walis risti ega pannud häbi millekski selle rõõmu pärast, mis teda ees ootab.

Seda rõõmu peaksid kõik tema järelkäijad jagama. Tulowil saab olema suur ja auiline, siiski ei tule palika wadata üksnes tol lõpliku ärapäasimise ajal. Ka juba siin peame usus minema Issanda rõõmu sisse. Me peame nagu Mooses kindlaks jääma seega, et waatame nägematu peale.

Kogudus on praegu wõitlew kogudus. Meid seatakse wastamisi maailmaga, mis on pimeduses ning peagu täielikult andunud wäärjumalateenis-

walatud. Milliseks otstarbeks? Prohwetiwaim annab wastuse: „Suur ewangeeliumitöö ei saa lõpetatud mitte wäheema wäewaldufega Püha Waimu poolt, kui seda alati...“ Kui see on tõsi, miks ei peaks siis keesama olema praegu, mis oli apostlite ajal? Kui ristikoguduse algpäewil läks korda paganuse rindest läbi murda, miks meie siis ei peaks sunnima Kristliku elu jäwendada? Millest aga on asi nüüd olenev? Oleneb sellest, kas omame algkristlastele omase maailmawõitwa waimu ja usu, mis on toetatud alati ligiolewa Kristuse wäest ja jõust.

Kui omandame kindla tundmise samal määral kui jüngrid ja talitame selle järele, siis wõime wõita ning meie Kristlik elu muutub tagajärjerikkaks ja õnnelikuks. Wõiks Issand meid täida wäega kõrgest!

G. Liesnes.

tulele. Aga tuleb päew, kui kõik võitlus on läbi ja võit saavutatud.

Seisa igawiku läwel ja kuula armulikku kutsut, mis saab osaks neile, kes on olnud jelles elus Kristuse kaastöölised, kes on pidanud rõõmuks ja auks tema pärast kannatada. Nemad ühes inglitega panewad oma kroonid Jumastaja jalge ette maha ja ütlevad: „Tall, mis on ära tapetud, see on väärt võtma wäge ja rikkust ja tarkust ja rammu ja austust ja au ja kiitust. . . Sellele, kes aujärje peal istub, ja Tallele olgu kiitus ja austus ja au ja wägi igawesti igaweseks ajaks.“ (Nlm. 5,12.13.)

Seal Jumastatud terwitawad neid, keda nad on Ennistegija juure juhatanud. Nad ühinevad, et anda kiitust sellele, kes suri, et inimesed võiksid saada olu. Võitlus on siis mööda. Kõik wiletus ja heitlus on lõppenud. Võidulaulud täidawad kogu taewa, kui Jumastatud kogumewad Sumala trooni ümber.

„Pärast seda nägin ma, ja waata, suur hull rahwast, mis ükski ei mõinud üles arwata, kõigist paganatest ja juugarudest ja rahwast ja keeltest, need seisid aujärje ees ja Talle ees, ehitud pikkade walgete riietega ja palmioksjad käes, ja hüüdsid suure häälega ning ütlesid: Ennistus tuleb meie Sumala käest, kes istub aujärje peal, ja Talle käest.“ (Nlm. 7, 9, 10.)

„Need sinased on, kes tulewad juurest wiletusest, ja on oma pikad riided ära pesnud, ja on oma pikad riided walgeks teinud Talle weres. See pärast on nad Sumala aujärje ees ja teenivad teda ööd ja päewad tema templis, ja kes aujärje peal istub, wõtab nende üle warjata. Neil ei pea enam nälga ega janu olema; ei pea nende peale langema päike ega mingisugust palawat. Sest Tall, kes keset aujärje on, peab kui karjane neid hoidma ja neid juhutama elawa wee allikate juure, ja Sumal wõtab kõik filmapiharad ära pühkida.“ (Nlm. 7, 14—17.)

Me peafime seda nägemust alati filme ees hoidma. Sel wiisil saame nii igawesi kui ka ajalikke asju hinnata nende wäärtuse järel. See annab meile ka jõudu mõjutada teisi kõrgemale läbielule.

Palwe eesõigus.

Meil peab olema aegajid, mis on eraldatud järelemõtlemiseks ja palweks ja waimu kojutuseks. Me ei hinda palwe wäge ja jõudu nii nagu peafime. Palwe ja usk saadab korda seda, mida ei juuda teha ükski jõud maa peal. Me saame harwa olla mitu korda ühes ja samas olukorras. Me peame alataja läbi minema uuesti jündmustest ja läbi katsumistest, kus möödunud läbielud ei saa olla rahuldawaks juhatajaks. Me wajame alalist walgust, mis tuleb Sumalast.

Sumal saadab järjest sõnumeid neile, kes tema häält kuulwad. Ketsomanis magawad jüngrid ei kuulnud Neesuse häält. Neil oli kahwatu tunne

inglite ligiolekust, nad kaotasid selle filmapiilgu ülewuse ja aulisuse. Nad jäid ilma, mis nende hinge oleks kinnitanud eelseiswate kohutawate jündmuste puhul. Nii jääwad ka tänapäew samast ilma need, kes ei otji ühendust Sumalaga.

Kiusatused, millele me oleme igapäew wälja pandud, teewad palwe ainulikuks wajuks. Sgal pool waritsewad hädahud. Kõik, kes püüawad päästa teisi õelusest ja hukatusest, on iseäranis kiusatustele wälja pandud. Alataja koftu puutudes ilmalikkude inimestega nad wajawad tugewat kinnihoidmist Sumalast, et ise ei saaks ära ehitatud. Ühidad ja otustawad on sammud, mis wiiwad inimesi õilsatelt ja pühadelt teedelt hukatusse. Ühel filmapiilgul võib saada tehtud otjus, mis määrab inimese saatus igaweseks ajaks. Sooletus jäämine jätab hinga kaitseta. Paha harjumus, kui sellele ei seisista tõsiselt vastu, muutub raudseks ahelaks, mis seob kogu inimese.

Põhjus, miks paljud loodawad kiusatustes enese peale, seisab jelles, et nad ei hoia alati Issjandatud filme ees. Kui lubame endale seda, et meie ühendus Sumalaga katkeb, siis on abi meie juurest lahkunud. Kõik teie head omadused ja kawatused ei tee teid juurest lahkuma vastu panna. Te peate olema palweinimesed. Teie palwed ei tohi olla nõrgad ja jubuslikud, waid peawad olema tõsised, wiisivad ja alatised. Ei ole alati tarwis põlwele lastuda, et palwetada. Arendaage harjumust Ennistegija rääkida, kui olete ükski, kätte või töötate. Laske mõttel olla wäikeses palwes abi, walguise, jõu ja tundmise saamiseks ühast.

Meie kui Sumala töölised peafime inimesed kätte saama sealt, kus nad on, wimedusest ümbritsetud, õelusie langemud ja patuga rikitud. Maa kui meie mõtted on juhitud tema peale, kes on meie päike ja kuu, siis see kurjus, mis on meie ümber, ei tee minait plekki meie riidele. Kui me töötame hingaede päästmiseks, kes on hukatuse äärel, siis me ei jää mitte häbisse, kui oma usalduse waneme Sumala peale. Kristus meie jiidames, Kristus meie elus, see on meie kindlus. Tema ligiolek täidab hinga wastikusea kõige selle vastu, mis on kuri. Meie waim võib tema waimuga ühes olla, kui me oma mõttes ja eesmärgis temaga ühes oleme.

Wuuga ja palwega sai Kofobist, kes oli loomult nõrk ja patune, Sumala mürist. Sel wiisil wõite ka teie saada kõraete ja pühade eesmärkidega inimesteks, elada õilsat elu: inimesteks, kes ei lasse end mingil wiisil kõrwale wiia tõest, õigusest ja õialusest. Meil kõigil on kanda rasked mured, koormad ja kohustused, aga mida raskem on teie seisukord, mida raskemad on teie koormad, seda enam on teile tarwis Neesust.

Tõine eesimene on jätta koosolekuskäimine hooletusse. Koosolekute õnnistust ei peaks mitte madalast hinnatama. Need, kes peawad olema hai-

gete juures, ei saa wahest jellest eesõigusest oja, aga nad peaksid olema hooljad, et mitte ilmaaegu Sumala kofajst eemale jääda.

Miski muu ei ole meie töös tarwilikum kui Sumalaga ühenduse tegelikud tulemused. Me peakime oma igapäewase eluga näitama, et meil on rahu õnnistegijas. Tema rahu südames paistab wälja näost. See annab häälele weenwa jõu. Ühendus Sumalaga õilistab iseloomu ja elu. Inimesed wõiwad meilt näha nagu esimestestki jingritest, et me oleme Jeesusega olnud. See annab töölistele wäe, mida ei wõi anda miski muu. Ta ei pea mitte lubama, et see wägi tal läheb kaduma.

Me peakime elama kahfordjet elu — järelemõtlemat ja tegemat elu, waike palwe ja tõise töö elu. Tugevus, mille saame ühendusest Sumalaga, ühenduses piüüdega kaswatada waimu järelemõtlemiseks ja hoolasolemiseks, teeb kõlwliliseks igapäewaste kohuste jaoks ja hoiab waimule rahu igas olukorras, ükskõik kui raskest nad ka oleksid.

Sumalik nõuandja.

Paljud mõtlevad, et peab minema kellegi maa pealse sõbra juure, kui on raskest, ning temale kaabama oma häda ja temalt paluma abi. Raskestes olukordades on nende süda täidetud usmatusega ja tee näib olawat tüne. Kogu aja seisab nende kõrwal kõigi aegade wägew nõuandja ning kutsub neid panema oma usaldus tema peale. Jeesus, kes kannab koormad, ütleb neile: „Tulge minu juure ja ma annan teile rahu.“ Kas peakime siis temast eemale minema ja pöörama ebaõndlate inimeste poole, kes on samuti ärarippunud Sumalast nagu meiega?

Te wõite tunda oma iseloomu puudulikkust ja oma wõimete wäikust töö juurise nihtes. Aga kui teil oleks ka juurim tarkus, mis kumagi ühele inimesele on antud, siis ei oleks ka see küllaldane teie töö jaoks. „Alma minuta te ei wõi midagi teha,“ ütleb meie Jssand ja õnnistegija. Lagajärg kõigeist, mis me teeme, on Jssanda käes. Ükskõik mis teil wõib ette tulla, lootke tema peale kindlas piüüwas usalduses.

Makke kõik, mis te ette wõtate, tõijse alandliku palwega. Sellega te tõendate, et austate Sumalat, ja Sumal saab teid austama. Palwetage, kui tunnete end nõrgana. Kui olete ahastuses, siis sulgege oma huuled, ärge heitke ühtegi warju teiste teele, waid rääkige kõik ainult Jeesusele. Sirutage oma käed abi järele. Wõlke oma nõrkuses lõpematut jõudu. Paluge alanduse, tarkuse, julguse ja usu kaswanmise pärast, et wõiksite näha tema walguist ja rõõmüstada tema armastusest.

Ühendus, usaldus.

Kui oleme alandlikud, siis oleme heol, kus Sumal tahab ja wõib end ilmutada meile. See on tema meelepärast, kui toome minewiku heategemised ja õnnistused ette põhjusena, miks ta tahab juu-

„Misjoniteadete“

sisu ei wanane ja seda läheb alati tarwis usu kinnituseks, seepärast on soowitaw kõik numbrid järjekorras alal hoida.

remaid õnnistusi meie üle puistata. Ta täidab nende ootused, kes panewad oma usalduse täiesti tema peale. Jssand Jeesus teab täpselt, mis tema lapsed wajawad, kui palju jumaliku jõudu tarwitame oma kaasinimeste õnnistuseks, ja ta annab meile kõike, mida tahame tarwitada teistele õnnistuseks ja iseoma hinge õilistamiseks.

Me peame panema wähem usaldust selle peale, mis me ise juudame teha, ja rohkem usaldust selle peale, mis Jssand wõib teha meie jaoks ja meie läbi. Te ei ole tegewuses omas töös, waid te teete Sumala tööd. Andke oma tahe ja tee temale üle. Ürge andke wähiwatti eesõigust iseoma minale. Tundke, mis tähendab olla waba Kristuses.

Üksnes kuulata jutlust ühest hingamispäewast teise, lugeda piiblit wõi seletada jeda salmi salmi järele — ei too kasu meile endale ega neile kes meid kuulawad, kui me ei wii piibli tõdesid isikliku läbiellu. Mõistus, tahe ja huumi tuleb tuua Sumala sõna walitjuse alla. Siis saawad piirha kirja õpetused Piüha Waimu mõjul elupõhimõteteks. Kui teie Jssandat palute, et ta teid aitaks, siis austage teda heega, et usute, et saate tema õnnistused. Wägi ja tarkus on walnis meie jaoks. Me peame ainult paluma.

Olage alati Sumala walguises. Mõtlege nii päewal kui öösel tema iseloomust, siis näete tema kaunidust ja rõõmüstate tema heldusest. Teie süda hakkab hõõguuna tema armastusest. Teie saate illes tõstetud, otsekui igawestest kättest kantud. Selle wäe ja walguisega, mis Sumal annab, wõite mõista ja teostada enam kui olete widanud wõimalikuks.

Kristus käseb meid: „Käage minu sisse, ja mina teie sisse; otsekui wiinapuu oks ei wõi wilja kanda iseneisest, kui ta ei jää wiinapuu külge, nõnda ka teie, kui te ei jää minu sisse.“ (Joh. 15, 4.)

„Waata, ma seisan ukse ees ja koputan; kui keegi minu häält wõtab kuulda ja ukse lahti teha, selle juure tahan ma sisse minna ja õhtusöömaega temaga süüa, ja tema minuga.“ (Mk. 3, 20.)

Kes oma usalduse paneb Sumala peale, wõib ühes Paulusega ütelda: „Ma arendan kõik Kristuse läbi, kes mind wägawaks teeb.“ Ükskõik millised on minewiku wead ja hooletused, me wõime Sumala abiga neist üle saada.

C. G. White.

JEESUSE TUNNISTUS VIIMSES KOGUDUSES

E. G. White elu ja töö. Kas oli ta õige prohvet?

2

Pärast metodisti kogudusest väljaastumist mait-
ses E. G. White (tol ajal Harmon) Jumala juuri
õnnistusi. Sageli hingas Jumala waim säärase
wäega tema peal, et ta kaotas oma jõu. Paljud
ei jõudnud jeda uskuda, et Jumala waimu mõjul
wõib kaduda inimese oma rammu; talle tehti ifegi
seepärast laitwaid märkusi. Ta püüdis end teatud
aeg tagasi hoida õhawõtust koosolekutelt, kuid Ju-
mala Waim andis talle tunda, et ta peab usaldama
lapfelikult Jumalat ja ootama, mida Issand talle
tahab teatada. Koosolekuiil awaldus Jumala Wai-
mu wägi mitme Kristust ootaja hinge juures; niid
mõisteti ka Waimu tegewust E. G. White juures
paremini ja paluti temalt andestust wastupanu pä-
rast, mis talle ennem awaldatud. Üksmeel ja rahu
walitjes jälle usklikkude seas, kui nad igatsusega
ootasid Kristuse teist tulekut.

Dotajate pettumus.

Murega ja ootuses läheneti ajale, millal Jee-
sus pidi awalikuks saama taewa pilwedel. Koos-
olekuid peeti edasi ja inimesi manitseti loobuma
patwelust ja end tõsiselt ette walmistama Jumala
palge ette ilmumiseks. Pühalik tunne haaras oo-
tajaid.

Kuid aeg möödus ja oodatud sündmus ei tulnud.
Paljud pöörasid niid ootajatele selja ja ühinedes
uskmatutega ütlesid, et nad ei ole kunagi asja tõsi-
selt wõtnud. Teised, kes aramad, lahkusid wai-
selt nende ridades. Niid sai awalikuks, et pal-
jusid ei olnud usk ega armastus ajanud Kristuse
tulekut ootajate ridadesse, waid kartus.

Paljud hoidsid jiski weel kinni usust, et proh-
wetikuulutus ei jää täide minemata. Otsiti pal-
wega põhjust, miks Õnnistegija tulek jäi ära. Wiga
leitigi ajaarwutamises. Pärsia kuningas ei annud
käsku mitte 457. a. e. Kr. kewadel, waid aasta lõ-
pul, mille tõttu 2300 aastat lõpeksid 1844. aastal.
Adwentlootusele truuks jäämiste jilmad juhiti uues-
ti Kristuse tulekule, kusjuures nad kuulutasid wäega
keiköö kuulutust: „Langenud on, langenud on, suur
linn Baabilon.“ Paljud tulid wälja kirikutest ja
ühinesid nendega. Taheti olla kõigiti ettewalmis-
tatud suurele sündmusele, mis pidi awama igawiku
uised.

Aeg möödus jällegi ja Kristus ei ilmunud. See
oli walus pettumus. Paljud lahkusid jällegi ker-
gendatud jiidamega usklikkude seas; teised seewisid
endale surma nagu Noona, kes nägi, et ennustus
Niineve linna kohta ei täitunud. Kõik olid pettu-
nud, kuid kõik polnud arad ja lootusetu. Aastate
arw ja selle arwutamine oli õige. Wiga pidi pei-
tuma kusagil mujal. Ka Noona kuulutus oli õige,
kuigi Jumala wiha jäi Niineve peale tulemata.

Nende pettumus jarnanes jingrite läbielule. Kui
Inimese Poeg sõitis wõiduhüüete saatel Jeruusa-
lemma, siis arwasid jingrid, et Messias kroonitakse
kuningaks. Mõni päew hiljem nad pidid nägema,
et Kristus jäi kroonitud okaskrooniga ja teda nae-
lutati ristile. See oli see raamat, mis nad pidid
jõoma ja seedima (Sln. 10, 10.), mis oli suus ma-
gus, aga kõhus wiha: magus Õnnistegija tuleku
ootamine muutus kibedaks kogemuseks.

Milles peitus wiga? W. Miller ja teised, kes
olid temaga ühes, uskusid, et 2300 päewa lõpul
asjelleidaw pühapaiga puhastamine wõi õigekste-
gemine (Laan. 8, 14) pidi tähendama maa puhas-
tamist tule läbi Kristuse tulekul. Pärast pettumust
jakkati selle prohwetikuulutuse uurimist ja warsti
tungis walgus pimedusse.

Rahklus ja teadmatus taganesid. Uurijad
jõudsid selgusele, et pühapaiga puhastamine ei tä-
henda maa puhastamist ja pühadele elamispai-
gaks muutmist tule läbi, waid Jeesuse ülempreestri
lõputööd taewases pühapaigas.

Taewane pühapaik pidi saama puhastatud, Ju-
mala rahwa patud ära kaotatud ja kõikide saatus
jäädawalt otjustatud. Kristus läks pühast paigast
kõige pühamasse kohta. Niid algas uurima koh-
tu aeg, mis lõpeb armuette kinnipanemiseega.

E. G. White nägemused.

Lühike aeg pärast 1844. aasta ootamisaja möö-
dumist anti E. G. Whitole esimene nägemus, mis
on ka kirjeldatud raamatus „Kogemused ja näge-
mused“. Selles nägemuses kirjeldati adventrahwa
teekonda püha linna poole, Kristuse teist tulekut ja
pühade wastuwõtmist ning ühendamist igaweses
aus. Pärast nägemust ta jutustas jeda teistele
usklikkudele. Nad mõistsid, et see oli Issandast ja
et Jumal seeläbi tahtis trööstida oma lapsi ja neid
julgustada edasimõitlemisele.

Tema teises nägemuses, mis anti umbes nädal
pärast esimest, näitas Jumal talle, misjuures ras-
kused ta pidi tegema läbi ja mäherduse wastupanu-
ga mõtlema, mis pidi walmistama tema jiidamele
palju walu. Kuid Jumal töötas talle kallaldajelt
oma armu, et ta jõuab kõik lenda ja raskused wõi-
ta. Talle tehti kohustuseks jutustada, mis ta näi-
nud ja teatada kogudusele Issanda noomimised ja
juhatused. See ülesanne — rahwale lenda ku-
lutust, mis polnud alati meeldinud — tundus talle
kui nõrgale tütarlapsel wäga raskena ja täitis te-
da kartusega. Siis näidati talle ühes nägemuses,
kuidas Issanda pahameel on tema peal ja ta pi-
medusse jätakse, kui ta tõrgub täitmast talle usal-
datud ülesannet. Jeesuse pahameele wäljendus,
kui ta end pööras ära, awaldas kohutawat mõju

nii, et ta oleks kõik ära annud ja kõik täitnud, et ainult Kristuse armu alla jõuda. Ingel ütles talle, et tal ei ole vaja jääda pimedusse, kui ta on sõna kuulnud Jumala häälele, ja mis talle näidati, saab talle osaks, kui ta tõrgub. Nüüd ta oli valmis tooma igasugust ohvrit ja minema kõikjale, kirju Is- jaand teda saadab.

Jumal tarvitas oma nõrka tööriista vägewalt hingede päästmiseks. Õde White oli nõrga terwi- jega ja tema juurem kardati. Jumal näitas oma terwendawat wäge tema juures mitmel korral ja wastas palwetele, mis peeti haige pärast. S. White mõis alatijelt kõnelda Jumala juurest armastu- sest ja tema terwendawat wäest.

Seisuford nägemuses.

Suwitaw on ka tähele panna seisuforda, millis- es oli õde White nägemuse ajal. Sellest jutustab J. N. Loughborough (loe: Loffboro), üks wanema- test eestwõitlejatest adventlikumises, järgmist: „Ma nägin õde White esimest korda nägemuses 1852. aastal. See nägemus kestis üle ühe tunni. Pärast seda on mul olnud see eesõigus peagu wiis- kümmend korda. Olen olnud ka kohal, kui arstid katsusid läbi tema seisuforda, ja mul oli rõõm sel- lest tunnistada, mis olen näinud ja kuulnud.“

„Kui õde Whitel on nägemus, siis ta hüüab es- malt kolm korda „glory“ (mis tähendab au ja kii- tust inglise keeles). Teine ja kolmas hüüe on nõr- gemad kui esimene, aga haarawamad. Tundub, na- gu tuleks hääle teatud kaugusest ja ifka enam eemal- duks, kuni ta lõpuks kaob. Mõni kuni wiis minu- tit näib ta olevat kui minestusje-langeja hõljuwa- riõemise eel. Siis teda aga täidetakse nähtawalt üleloomuliku wäega ja ta tõuseb wahel kõhe üles ja läib ringi... Mõni küsimusele, kust see wägi tuleb, wastab ta, et üks ingel teda puudutab. Kõik need liigutused on meeldiwad. Keegi ei jõua te- ma kätt wõi jalga seada teise asendisje. Tema sil- mad on alati lahti, aga ta ei pilguta neid. Ta waatab ülespoole pöördud silmadega, aga tema pilk pole tardunud pilk tühjusse, waid omandab meel- diwa wäljenduse ja näib olevat juhitud kaugusse. Ta ei hingata, aga ta pulsis lööb korralikult. Ta näojooned on meeldiwad ja näowärm samane, mis harilikus seisuforras.“

Tema hingamise katkemine, jõu kaotus ja tu- gewnemine ingli puutumisel wastab kirjeldusele Laanieli raamatus, Laan. 10, 8. 17—19.“ — „Agus ja edu“ Iht. 93, 94.

Arstide tunnistused.

Mgul mitmed kahtlesid jelles, et G. G. White nägemused on Jumalast. Mõned mõtlesid, et nad tekiwad mesmerismi (spiritismi) mõjul; teised kahtlesid nende ehtsuses. Wennad katsusid kõi- giti läbi, et jõuda selgusele, kas nad on antud Ju- malast ja kas nad wastawad Jumala sõna eeskir-

jadele. Sjegi arstidel lasti teda läbi waadata nä- gemuse ajal. Kõik see wiis neid ühele lõppot- jussele, et siin pole tegemist pettussega wõi saatanaga wäega, mis awaldub mesmerismis, waid Jumala wäega.

Doktor U. G. Kellog, kes oli ühe White näge- muse pealtnägijaks 1853. aastal, toob järgmise aruande: „Õde White oli umbes kakskümmend mi- nutit wõi pool tundi nägemuses. Sel ajal näisid kõik juuresolijad tundwat Jumala wäge ja lähe- dust, ja mõned neist tundsid Jumala waimu enda peal wägewalt hingawat. See oli palwe- ja koge- mustetund hingamispäewa hommikul kella ühetja ajal. Wend White, minu isa ja õde White olid ju- ba palwetanud, ja mina palwetasin alles... kui õde White hüüdis kolm korda „au“. Wend White tõu- fis üles ja tähendas koosolijatele, et tema abika- sa on nägemuses. Ta ütles, et ta ei hingata sel ajal ja palus juuresolijaid ligi astuda ja tema seisuforda läbi katjuda. Doktor Drummond, kes oli ka samal ajal üks esimespäewa adventistide juhtu- tajaid ja kes oli jeniini jeketanud, et nägemused on mesmerismist tekkinud ja et ta wõiwat teda ka ase- tada samasse nägemusse, tõusis nüüd üles ja kat- jus läbi tema seisuforra põhjalikult, siis kahwatus ja ütles: „Ta ei hingagi.“

„Esimene tunnus, et nägemus oli lõppenud, oli, et ta jügawalt ja pikalt tõmbas hinge, millest nähtus, et kopsud olid olnud täiesti tühjad.“ „Al- gus ja edu“ Iht. 94.

Siis weel üks läbikatjamine dr. Lordi poolt, misjuguje tõepärasust tunnistawad mitu asjaosalist oma allkirjadega: „Me olme kohal, kui õde Whitel oli nägemus weebuarikuu 1857. Waldronsi jaa- lis, Hillsdalis. Dr. Lord waatas ta läbi ja ütles: „Tema jõuda lööb aga hingamine puudub, elu on olemas aga kopsud ei töota üldje; ma ei wõi anda mingit jeketust jellise seisuforra üle.“

Sarnaseid tunnistusi on ka mitmest teiselt ars- tist, kes kõik tunnistasid, et õde White seisuford nä- gemuse ajal on midagi erilist ja jeketamatut.

Õrd oli nägemuse ajal kohal dr. Brown, üks spiritistlik meedium, kes arwas warem, et nägemu- sed jünniwad waimude kaasabil. Kui ta mainitud nägemuse ajal ajus tema seisuforda läbi uurima, kahwatus ta älitjalt ja hüüdis wärisedes: „Ta ei hingata ju üldje.“ ning ruttas ukse poole, et pääjeda wälja. Mõned püüdsid teda hoida tagasi, et ta, na- gu warem üteldud, ärataks tema üles jellest seisufor- rasta. Selle peale kostis arst ärritumult: „Ju- mal ühhi teab, mis siin jünni; laste mind wälja siit majast!“ — „Agus ja edu“, Iht. 97. Siit nähtus, et spiritisti meediumi waim ei talunud õ. White nägemustes ilmutuwa waimu juuresolekut, nagu Matt. 8, 29 jeda ka näitab Kristuse ajal.

Järgneb.

G. Mey.

Andeksandmisest

Lord esitas Peetrus Kristusele küsimuse: „Isjand, mitu korda pean mina siis, kui mu wend minu wastu effib, temale andeks andma? Ous küllalt seitse korda?“ Et kirjaturundjad piiritlesid andestamise ülemäära kolme effimusega, siis mõtles Peetrus, et seitse korda andestada on küllaldane määr, mis wastab kristlikule põhimõttele. Seepeale wastas Kristus: „Mitte seitse korda, waid seitse-kümmend korda seitse korda.“ Siis Kristus jutustas jüngeritele tähendamissõna tagedast julasest, selgitades jelle küsimuse jumalikust waatepunktist. Waata Matt. 18, 23—25. Selles tähendamissõnas esitatakse meile juurima tähtsusega põhimõtted, kuidas iga kristlane peab käituma oma ligimise-ga. Tähendamissõnas nimetatud kuningas on Jumal ise, kes on walmis igale patuajele andestama, kui see teda palub. Kristus ise ohwerdas end jüüdlaste eest, ülekohtuste eest, ja palub igale hingele oma werrega lunastatud andestamist. Suba wanaajaduse ajal Jumal lastis kuulutada oma rahwale: „Jehowa juures on heldus ja tema juures on kõige rohkem lunastus.“ Raul 130, 7. Jumala arm ja lunastamine ongi põhjusiks, miks meie peame andestama oma kaasjüüdlastele.

Kui tähendamissõnas nimetatud wõlgnik awaldas palwe: „Isjand, kannata minuga, ja mina tahan sulle kõik maksta,“ siis isjand muutis oma otuse ja kirjutas temale kogu wõla. Et nüüd tänuks olla ja oma isjanda meelust ka teiste wastu üles näidata, ta oleks pidanud samuti käituma oma wõlglastega. Kuid temal, kellele oli palju andestatud, puudus see armulik ja halastaja iseloom, mis tema isjandat põhjustas kirjuma temale kogu wõla.

Kui paljud jumalalaste seast ilmutawad täna samafugust waimu! Znimene, kes tõrgub teisele andestamast, ütleb end seega lahti andekskaamise eesõigusest. Jeesus ütles: „Nõnda teeb ka minu taewane Isja teile, kui teie igaiüks omast jüdamest ei anna andeks oma wennale tema effitust.“

Sellega Jeesus ei taha ütelda, et meil ei tuleks üldse heaks teha ja diendada oma kohused ligimise wastu. Kristus õpetas oma jüngerid palwetama: „Ja anna andeks meile meie wõlad, nõnda kui meie andeks anname oma wõlglastele.“ Sakkeusest on kirjutatud: „Kui ma kellelegi olen ülekohtu teinud, siis annan nelja wõrra tagasi.“ Sellise otjustawa seisufoharwõtmise järele ütles Kristus: „Täna on jellefinatse kojale õnnistus tulnud.“ See näitab jüüdlase kohustust teha heaks oma effitused. Teine asi on see, milline meelusus walitseb jelle juures, kelle wastu on effitud. Kui sinu wend sinu juure tuleb ja oma effituse sinu ees üles tunnistab ja andeks palub, siis ja ei pea mitte ütleva ega mõtlema: „Ma ei usu, et ta oli oma tunnistusega küll-

lalt awalik ja alandlik ja kahetjes jeda tõelikult.“ Mis õigus on sinul teise otsetoheuse üle kahelda? Oled ja jüdametundja? Jumala jona ütleb: „Kui ta jeda kahetseb, andesta temale.“ Kui ta ka seitse korda päewas sinu wastu effiks ja tuleks ja ütles sulle: ma kahetsen jeda, siis pead ja temale andestama. Ja mitte ükski seitse korda päewas, waid seitsekümmend korda seitse korda, — just sama palju kui Jumal sulle andestab.

See wariseerlik kõwadus on jünnitanud koguduses palju paha! Üldje pole midagi maailmas, mis leppimatut meelt õigustaks. Kristlane, kes on teiste wastu halastamata, näitab feeläbi selgesti, et tema on kaotanud Jumala andestamise hõndamise, kui temal jeda üldje on olnud. Ta on unustanud, et Jumala armastus ja andestamine i mberitseb teda igapäew, ja temas on maad wõtnud wariseerlik omaõigus. Kristuses ilmutatud armastus ja halastus puudub seal. „Aga kellel ei ole Kristuse Waimu, seefinane ei ole mitte tema pärast,“ ütleb Pühakiri. Selles tähendamissõnas awaldatud jumalik tõde esitab meile juure tõstiasja, et Jumala andestaw arm meie wastu peab olema meile mõõdupuuks, andestades oma kaasinimestele. Kristus ütleb: „Eks siis jina ka pidanud armu heitma oma kaasulase peale, nõnda kui mina ka sinu peale olen armu heitnud.“ Oma käitumisega kaaswendade wastu me tõendame, kas oleme tagedad julased wõi mitte. Kas ja tahad olla tige julane? Oled ja jeda olnud minewikus? Kas põleb sinus jumalik armastus oma kaasulaste wastu? Oled on küsimused, milledele peame wastama igaiüks isiklikult. Kristus ütleb: „Mis kohtuga teie kohtu mõistate, seega peab teie peale ka kohtu mõistatama, ja mis mõõduga teie mõõdate, seega peab teie jälle mõõdetama.“ Matt. 7, 2. Jumal hoidku oma rahwast tagedate julaste eest, kes teewad kurja rohkem kui on teanud head kogu oma eluajal. Kui tahame oja saada hiliswihmast, siis peame tulema iiksteisele lähemale; peame wõima iiksteisele andestada ja unustada. Iga jüdamekõwaduse läbi esilekutsutud kibedus tuleb kõrwaldada, ja kui sul ei ole midagi nuud teisele tunnistada kui oma armastusest, siis tee jeda. Tagajärjed kaaluvad mitmekordsest üles jelle „minale“ raske sammu.

„Väasta lahti öela iöö jõlnud, tee lahti iikke jutad, ja laje lahti, kes on ära rõhutatud, ja kõik iiksed peate teie ära kiskuma. Kui ja oma leiba murrad nähjastele ja wiid oma kotta wiletiad, kes pelus on; kui ja ei hoia ennast kõrwale oma ligimise eest, siis tuleb ju walgus wälja kui koit ja ju terwis wõtub kiwesti kofuda, ja ju õigus käib sinu eel, Jehoowa au käib ju järel. Siis ja hihiad ja Jehoowa wastab; ja kirjendad ja tema ütleb: Waata, siin ma

Palvenädalaks

Palvenädal on igal aastal oodatud õnnistusajaks Jumala rahvale. Palve vajadus on alati olnud suur; tänapäev vajame väge ja abi, mis saavutataks palve läbi, rohkem kui kunagi varem. Njad on väga tõsised; pühalikud sündmused seisavad meie eel. Jumala rahvas on kurjas maailmas ümbritsetud hävitavatest jõududest ja jõududest. Minne võitlus pimeduse vägedega on käimas. Iga Jumala laps hing on hädas; ta võib minna kaduma. Issand tahab meid nüüd aidata, et me tuloksine välja jellest võitlusest võitjateks. Piisut on neid, kes lähewad sisse kirkast ukselt. Kellele see õnn saab osaks, on need, kes on võitnud ära välised ja sisemised waenlased.

Palves saame aja Jumala andestamisest ja armuist ning Jeesuse võiduväest. Kurib on see tõsiasi, et meil jeda puudub. Kässoleval aastal on mitmed asjad meie waimuelu riikunud. Patustatud on teoga, keelega ja mõtetega. Mitmed lohus- tused Jumala wastu on jäänud täitmata. Sed- wennad, Issand kutsub meid üles temalt armu ja abi otsima; ta kutsub meid üles talle täielikult pä- henduma. Aidaku meid Issand jeda teha palwe- nädalal!

Palvenädal algab 29. novembril ja kestab 7. detsembrini. Selleks puhuks on ka väga tähtsad loengud.

E. Rep.

Kiri põhja poolt

Kässolewa aasta oktoobrikuu esimesil päewil saabusin oma endisele kodukohale, Narwa, kust rän- dasin wõõrile kahelateistkümnne aasta eest. Pea- tudes siin, mõtlen sõpradele, kelledest lahkusin, ja kirjutan neile elu- ning armastuse märgina põhja- laadse eluwõitlusest.

Rõõmustaw oli jällenägemisel kohata wana sõp- ru, kelledega olime wõidelnud juba kümneid aastaid ja kes tuultes ning tormides on kui postid püüma jäänud oma kohale. Njegi mitmed tuntud „sur- nud“ on üles tõusnud ja Jumala rahwa juure tagasi tulnud. Tuulest murtute ja ajahamba all purune- nute asemel on tõusnud uued elujõulised puud. Noored taimed on wõrjunud juureks metsaks. Uus inim põlv asetab wana.

Wahpeal asettleidnud juure „rahwarändamise“ läbi on Narwa kogudus paisatud üle maailma. Mates kaugete Siberi taigadega ja lõpetades maa- ilmalinna New-Yorgiga, kõikjal võib leida Narwa omi. Wiist on selle linna kodanikud ära õppinud ränduri ameti oma armsast jõewoest!

Sõe kaldal, juure raudsilla lähedal, teretab wenna Clementi wana kodu kõiki wanu ja nusi sõp- ru ning jutustab kuni mitmed rahwuslikud us- rändurid on tema uksest sisse ja välja käinud ...

Andeksandmisest

olen! Kui ja saad ikked enesest ära saanud, näita- mise sõrmega ja nurjatuma kõne ... siis peab su walgus pimedas tõusma ... ja Sehoowa tahab sind alati juhutada ja su hinge täita põua ajal, ja su luud-kondid wapraks teha; ja pead olema kui kastetud rohuae ja kui wecallikas, mille wesi ei lõ- pe ära.“ Sees., 58, 6—11.

Nii me wõidame oma libedad tunded ja saame oma waimu kergiks.

B.

Isitudes siin Narwa jõe kaldal, tuli meele Is- rael, kes istus Paabeli jõe kaldal, kus wanad Siio- ni lauljad ja mängijad olid oma kanded riputa- nud remmelgate külge. Wanu ja armjaid unus- tamatuid aegasid mälestades süttis meie wanade kui ka noorte rinnus uus tuli. Tehti uus töotus: Wõtame kanded jälle maha ja laulame kõigest hoo- limata rõõmulaulu Siionist. Njume, et lootus meile ei tee häbi jelles kawatjuses!

Juhuslikult liiklastesin ka endisi „Narwa juu- haru“ liikmeid, kes wahpeal on asunud Rakwerre. Ka seal oli suur jällenägemise rõõm. Eriti juureks õnnistuseks ja lohutuseks oli koosviibimine noorte- ga hingamispäewal. Mitmed noored lantsid ette nii üldisel kui ka omawahelisel koosolekul wahepalafid, mis tulid südamest ja läffid ka südamesse. Kah, Jumala rahwa lapselikkus on wõimsam kui maa- ilma kunst ja teadus! Seofes eelolewaga awal- dati tänu ajateenistuse lahkuwale wennale Timos- fin'ile, kes Rakwere kogudust on teeninud immu- kalt juhtides muusika- ja laulukoori. Noored hin- dasid tema teeneid kõrgelt. Lohime loota, et see ei olnud ainult tänuawaldus lahkuwale puhul, waid et noored ja wanad teda kannawad ka palwekätel wõõrsil!

Sde N. Rowit, kui endine noorus ja niidisaaja parajus, oli walitud noorte juhiks, ehk õigemini öeldud „waheliliks“ noorte ja wanade wahel, et kogu liikmeskond hästi tegutses. Loodame, et see ülesanne temal kõigiti õnnestub!

Soolimata põhja karmidest ja kiltadeest tor- midest, on Jakobit Jumal meie kindel linn ja warju- paik. Elame lootuse tähe all ja wõim finnitada, et meil põhjapoolsetel on kõigil see süda ja saadame kõigile armjaille südamikke terwitusi.

Narwas, novembrikuul.

L. Nikkar.

Mida teha

Koguduses peab olema kord, mille algkujuga leiame Jumala õhne rahva juures. „Ja Mooses valitses ära wahwu mehi kõigeft Sisraellist ja pani neid peamehiks rahwa üle, pealikuiks iga tuhaude üle, pealikuiks iga saja üle, pealikuiks iga wiiekümne üle ja pealikuiks iga kümne üle.“ 2. Moos. 18, 21—25. See korraldus edurikkaks tegewuseks eeldab iga üksuse tõsist tegewust, mille läbi terve organisatsioon täidab oma ülesande — püübib ja kasvab. Tähtsaim kõigist on waidlematult wäitjeim üksus — koguduse liige. Kogudus on kui mingi ehitus; kui ehitusmaterjal on hea, siis on ka ehitus wäärtuslik, kui materjal on halb, siis on wäärtus wäike. Koguduse liikmed on üksikud kiwid seinas, ja nähes seal lagunenud kiwe, hindame wastawalt vähem kogu seinat. Ja selleks juht on organisatsioon, et kutsuda maailmast ja liita koguduse juure üksikuid isikuid, kes on jõudnud tõetundmisele ja tahawad wõidelda igaweste eesmärkide saawutamiseks. Kuid meie ülesanne ei tohi lõppeda ainult isiku liitmisega kogudusse, waid nüüd järgneb kaswatamine ja kasvamine, milleks meil on kasutada koguduse teine pale — hingamispäewakool, sest kogudus kui niisugune on tähtis organisatsioonina wäljelt, kuid tema tuumaks, üheks kaswatusajutuseks oma allüksustega — gruppidega ehk klassidega tõsi töö juures on hp.-kool. See, mida liige on koguduse elus, seda on ta seal hp.-kooli liikmena. Koguduse elu ja jõudsus on kui peegelpilt hp.-kooli tegewusest. Muidugi ei saa siin mõelda seda, et hp.-kooli tähenduse ja tähtsuse ewiks see tunniajaline kooswiibimine hingamispäewiti enne kuulutustundi, mida me harilikult nimetame hp.-kooliks, waid see seisab kooliõppetükide tõsises ja hoolsas õppimises ja uurimises, kuna koolitund ise on waid meie mõtete ja

õpitu awaldamiseks ja läbirääkimiseks. Ei saa kõneldagi õppimisest, kui jätame oma õppimise waid jellele koolitunnise, sest aeg õppimiseks seal on liig lühike. Kuid kahjuks on see kujunenud lewinaks nähteks — õppida kord üle hp. alguses, j. o. reede õhtul ja ka kord hingamispäewal, j. o. laupäewa hommikul, ja siis minnakse „wärskete“ teadmistega koolitundi. Kuid milliste teadmistega — möödunud koolitund, möödunud lõuna, ja õhtule koosolekule tules on jageli lahkunud ka mälestus sellest, mis pidi olema nädalane õppimine ja kasuks meie kristlikule elule. Meie jageli ei mäleta enam oma õppetüki siju, j. t. pealkirja, rääkimata üksikuid punktidest. Ja koolitunnis — seal oleme wõimelised wastama jageli ainult siis, kui küsitakse just täpselt küsimuste järjekorras ja õppetükisje trükitud küsimusi, ja jageli oleneb meie wastamiswõime ka sellest, kas oleme wastuse märkinud paberile wõi õppetükisje wõi mitte. Sga koguduseametnik, kes kunagi on ajunud pulki selleks, et korrata eelmise hp. õppetükki, on märganud jahinat, mille tekitab õppetükide lehitsemine liikmete poolt. Ja kui nüüd küsija ise õppetükist laugemale ei saa, waid küsimuse küsimuse järgi sealt nokitseb, siis tekib piinlik oluford: kordaja loeb maha küsimuse ja wastaja — piiblijalmi. See on vähemalt see, kui wastatud piiblijalml tuleb päheõpitud, kuid kasulikumalt kasutame päheõppimisaja siis, kui püüakse küsimusse mõttes juweneda. Sääraste meetodite juures warem wõi hiljem tingimata muutub hp.-kool meile õnnistuste asemel koormavaks ja kohaks, kuhu tuleme wastu tahmiste, sunnitult, teadmisest, et seda ikka peab tegema, wõi koguni ei tulda. Ja kurbussega peab arwama, et vähemalt 20% meie kooliliikmeist on jõudnud jellele seisukohale, sest millega muidu on

Leedu kirjandusewangelistid

Oktoobri lõpul peeti Schaulenis kurjus, millest wõttis osa kahesja noort kirjandusewangelisti. Kurjust juhatas S. Rudy ja J. Tscholder, ning kaastegewad olid W. Strohl, M. Birzgal ja M. Wirbickas.

See on esimene kord Leedus, mil on nii palju kirjandusewangeliste, kes ka talweks jääwad alatielt tööle. Uueks kirjandusewangelistide juhatajaks on M. Wirbickas.

Leedu kaaswõitlejad on tänulikud jelle kokkutuleku üle ja loodawad, et Issand õnnistab nende tööd.

jeletatav hp.-koolides ümmarguselt 40%-line puudujate arv. Arvates jellest arvust 15—20% põhjustega puudujaks, haigetks jne., jäävad ülejäänud tündrite kirja.

Mida teha?! — Tõuseb kartus, et meie hp.-kool kaotab aegades oma mõtte ja muutub kohaks, kus külmalt täidetakse vormi, küsitakse ja vastatakse, ja lahkunud sealt, lahkunud meelest ka läbiõetu.

Siinjuures peab tingimata tähendama, et mitte üksi liikmed pole jelles süüdi, vaid lõvioisa vastutusest langeb hp.-kooli ametnikele.

Kooli tulles me ei peaks õppima ainult klassiliikmeile, vaid efitjoones enestele. Kui õpitav on meile jüdameisje tinginud, ja kui oleme jeda oma hinges läbi elanud, siis võime liigutatult ja Jumala waimu mõjutusel jeda istutada klassides jüdameist jüdameisse. Ei aita küllalt jellest ühelegi klassijuhile, kui ta on hästi tark ja võib palju kõnelda, waid armastus annab temale wäärtuse. Kui klassijuh ei tunne oma kutset ja wastutust, ei tee enesele jellest kohustust, kui ta ei tunne muret iga ühe klassiliikme üle ega kanna neid armastuses palwes Jumala ette, siis polegi ta klassijuh, waid jelle koha wäärtusetu täitja. Siis waid võib ta olla teistele juhiks õppimisel, kui temas eneses ilmnevad tulewuse paremusele õppimise tagajärjel. Me peame olema oma kohtade wäärilised mitte ainult ilusate sõnadega, waid oma eluga! Mõtelge Kristusele, Paulusele ja Moosesele — jeal on juhi-ideaalid! Muudu võime jellel weerandil kõnelda kristlikult eeskujust, ja meie kohta wõiwad täituda ap. Pauluse sõnad, nimelt et muile ütleme jutlust ja ise saame kõlwatuks. (1. Kor. 9, 27.)

Ragu öeldud on hp.-kool lahutamatus ühenduses koguduse eluga, mille tõttu ei peaks mure hp.-kooli pärast lasjuma üksi hp.-kooli ametnikel, waid ka koguduse ametnikel ja koguduse wanem peaks kaima selles asjas käsikäes hp.-kooli juhiga. Samuti peaksid olema tihedas kontaktis klassijuh ja diakon, jekt nende ülesanded on ühesjagused ja koguduse elus allakriipsutatavalt tähtsad. Iga klassijuh peaks alati teadma iga oma klassiliikme diakoni ja wastupidi — diakon oma hooldatava klassijuhiti. Kuna diakonil oma hooldatava jälgimine on muudu raskendatud, on jee hp.-kooli kaudu hästi wõimalik. Mitte ainult jeda, et hp.-kooli tunnil on diakonil selge, ülewaatlik pilt puuduwast liikmeist, teades, kus klassis keegi istub, kuna harilikul koosolekul on jee raskendatud liikmete waba kohawaliku tõttu, waid ka hoolealuse sijemise seiskorra kohta võib ta teha järeldusi informatsiooni kaudu, mida talle võib anda hooldatava liikme klassijuhija. Ja samuti võib diakon klassijuhija kaudu koolitundides mõjutada hooldatavat liiget küsimustes, mis talle nõrgad.

Neid küsimusi õppetükides võib siis klassijuhija koolitundides eriti rõhutada ja jelgitada.

Nord kuuldus ühest diakonilt, et tema jüda walutab, kui ta lelab oma hooldatava hingamispäewal puuduwat, ja juba järgmisel hingamispäewal, kui liige jällegi puudub, külastab ta liiget. Keegi teine kõneles, kui jutt oli ühe tema hoolealuse üle, et jelle liikme pärast ei tunne ta muret, jekt jee käib alati korralikult koosolekul. On ju kena, kui me ikka jälgime oma hooldatavaid ja rahuldume nãhes neid kohal, kuid diakoni ja klassijuhil ülesanne ei peaks piirduma ainult jellega, et liige on korralikult kohal, waid nende kohustuskoorem on juurem. Ühe hp. mõõdudes ja teisel liiget külastades on juba mõõdunud 14 päewa, ja 14 päewa on pikk aeg, mille wõttel puuduja oleks wajanud ehk inimlikku, õelikku-wennalikku tuge. Seepärast peaksime peatselt, wõimalikult juba puudumise päewal külastama hooldatavaid. Ja kui arwestada jellega, et meil igale 10 liikmele langeb 2 hooldajat — diakon ja klassijuh, jellega kummalegi hooldajale alati jekt umbes 5 liiget, jellest igal päewal puudub umbes 40%, s. o 2 liiget, siis hooldamine puudujate üle hea tahtmise juures ei võiks olla jüst waga raske, waid ametnikel peaks olema omawahel hea ühendus. Ka ei ole jüdamerahuks põhjus jee, et liige igal hp. kohal wiibib, waid hooldajal tuleb astuda liikmega ühendusse ka siis, jekt jageli käitakse koos jüst nii kui eelpool öeldud — wormi pärast, jelleks, et ikka kaima peab.

Hingamispäewakoolile ei peaks pöörduma ainult eelnimetatud ametnike — diakoni ja klassijuhil — täielik tähelepanu, waid kõigi koguduseametnike oma, ja koolitunni heaks kordaminekuks ei peaks keegi oma abi — jõudu wõi nõu — keelama. Koguduse wanem peaks töötama ühes hp.-kooli eestjeksjaga, ja üheskoos peaks peetama nõu hp.-kooli edukuse tõstmiseks, mille ülesandeks on kogudusele tugewate liikmete kaswatamine. Weel rohkem — peaks korraldatama kas wõi kurjusi ametnike ametalaliste teadmiste tõstmiseks.

Warematel aegadel on antud wälja raamatukene „Õppekursus hingamispäewakooli õpetajaile“, mis peaks olema käsiraamatuna tarwitujel aasta-aastalt. Kuna jelle siju ei ole igaühele jüst kerge, siis peaksime paluma wastawate isikute abi. Samuti oleme unustanud „Misjoniteadete“ arutlusi hp.-kooli kohta, ka koguduse ametnike kohustuste meeletuletamise ja rõhutamise.

Kuulutaja ja kirjandus-ewangelisti kutse on tingimata tõrge ja wajak kooliskäimist, õppimist ja õpetamist hingede wõitumise tööle, kuid ei saa arwata ka tähtsusetuks koguduseametnike ülesannet koguduse sijemises elus — hingede hoidmise töös. Esi- wõi wälisukse awamiseks teeme tõsi tööd, kuid ärge unustagen tagaüst lahti! — n.

Hingamispäevafooli aruanne III veerandil 1935.

Hingamispäevafoolid	Süümeid	kehtivaid oja- voolaid	Olajõhke protsent	Süümitähta- andmeid	Põhivõu- fondiandmed	12 hingamis- päeva andmed	13 hingamis- päeva andmed	koit andmed toftu
1. Paldiski	3	5	167 ⁰ / ₀	—	—	2,72	0,45	3,17
2. Käru	15	23	153 ⁰ / ₀	—	—	6,46	0,97	7,43
3. Mihula	7	10	143 ⁰ / ₀	—	—	11,52	0,88	12,40
4. Lelle	9	12	133 ⁰ / ₀	0,40	—	12,90	3,70	17,00
5. Suure-Jaani	15	20	133 ⁰ / ₀	—	—	15,27	1,28	16,55
6. Määri	28	36	129 ⁰ / ₀	—	—	24,03	3,66	27,69
7. Uhja	18	22	122 ⁰ / ₀	—	—	10,96	1,62	12,58
8. Wändra	7	8	114 ⁰ / ₀	—	—	3,69	1,25	4,94
9. Põltsamaa	55	62	113 ⁰ / ₀	—	—	25,00	3,00	28,00
10. Tapa	21	23	110 ⁰ / ₀	—	—	31,64	6,82	38,46
11. Jõhvi	17	18	106 ⁰ / ₀	—	—	21,02	4,81	25,83
12. Muhu	16	17	106 ⁰ / ₀	—	—	3,77	0,27	4,04
13. Paadremaa	19	20	105 ⁰ / ₀	—	—	14,29	2,57	16,86
14. Uhja	20	20	100 ⁰ / ₀	—	—	5,05	3,82	8,87
15. Järva-Jaani	28	28	100 ⁰ / ₀	—	—	11,86	1,60	13,46
16. Kullamaa	16	16	100 ⁰ / ₀	—	—	5,64	0,55	6,19
17. Kärdla	9	9	100 ⁰ / ₀	—	—	5,03	0,42	5,45
18. Otepää	14	14	100 ⁰ / ₀	—	—	12,55	0,93	13,48
19. Petseri	8	8	100 ⁰ / ₀	—	—	3,09	0,45	3,54
20. Mitmesugused	10	10	100 ⁰ / ₀	—	—	4,28	0,48	4,76
21. Tõrva	22	20	91 ⁰ / ₀	—	—	11,73	1,78	13,51
22. Karja	20	18	90 ⁰ / ₀	—	—	9,82	1,97	11,79
23. Pitavere	9	8	89 ⁰ / ₀	—	—	7,15	1,55	8,70
24. Tallinna IV	23	20	87 ⁰ / ₀	—	—	38,55	12,44	50,99
25. Antsla	20	17	85 ⁰ / ₀	—	—	17,53	0,88	18,41
26. Tallinna II	154	129	84 ⁰ / ₀	0,50	—	154,17	19,35	174,02
27. Alavere	6	5	83 ⁰ / ₀	—	—	4,50	1,25	5,75
28. Hallitu	10	8	80 ⁰ / ₀	—	—	4,90	1,04	5,94
29. Pärnu	127	101	80 ⁰ / ₀	—	—	80,28	11,77	92,05
30. Katvere	60	48	80 ⁰ / ₀	—	—	38,20	6,78	44,89
31. Türi	25	20	80 ⁰ / ₀	—	—	13,04	1,88	14,92
32. Kilingi-Nõmme	14	11	79 ⁰ / ₀	—	—	6,38	0,54	6,90
33. Rapla	9	7	78 ⁰ / ₀	—	—	7,33	3,07	10,40
34. Kutesaare	28	21	75 ⁰ / ₀	—	—	—	—	18,49
35. Wana-Kuuste	18	13	72 ⁰ / ₀	—	—	7,70	1,84	9,54
36. Rastre-Kavastu	20	14	70 ⁰ / ₀	0,50	—	11,92	3,81	16,23
37. Tallinna III	121	82	68 ⁰ / ₀	3,05	—	78,84	15,22	97,11
38. Nõmme	76	50	67 ⁰ / ₀	—	—	43,97	17,43	61,40
39. Jõgewa	28	18	64 ⁰ / ₀	—	—	15,42	2,00	17,42
40. Haapsalu	24	15	63 ⁰ / ₀	—	—	19,22	4,34	23,56
41. Tallinna I	151	96	63 ⁰ / ₀	1,25	—	143,32	23,84	168,41
42. Narva	119	70	58 ⁰ / ₀	—	—	43,99	10,65	54,64
43. Walla-Kummu	24	14	58 ⁰ / ₀	—	9,05	11,69	1,14	21,88
44. Wiljandi	40	23	58 ⁰ / ₀	—	—	15,81	6,55	22,36
45. Koogiste	11	6	59 ⁰ / ₀	—	—	6,29	1,04	7,33
46. Tartu	281	152	54 ⁰ / ₀	4,30	—	195,56	42,85	242,71
47. Võru	26	14	54 ⁰ / ₀	—	—	15,85	2,95	18,80
48. Emmaste	4	2	50 ⁰ / ₀	—	—	2,00	0,50	2,50
49. Paide	46	21	46 ⁰ / ₀	—	—	11,02	1,36	12,38
50. Rõõkula	6	—	—	—	—	—	—	—
51. Sõrve	6	—	—	—	—	—	—	—
52. Uueküla	4	—	—	—	—	—	—	—
53. Valga	40	—	—	—	—	—	—	—
54. Viru-Koela	12	—	—	—	—	—	—	—
Siidus toftu	1914	1404	74 ⁰ / ₀	10,00	9,05	1246,94	239,35	1505,33

Meie kooli algus

Meie kooli algust tähistas avamisfoosolek 28. oktoobril. Sellest foosolekust võtsid osa divisjonist W. Bartlett, uniooniist S. Rudy ja K. Koje, meie koguduste liidu nõukogu, kooli õpetajad ja õpilased ning hulk Tallinna koguduste liikmeid. Peeti rida kõnesid ja vahupeal esines Tallinna koguduste laulukoor paari lauluga.

foosoleku avas liidu esimees E. Mey. Üldlaulu ja palve järel E. Mey pidas lühikeste sissehutatava kõne. Oma kõnes ta ütles järgmist:

Täna on saabunud see tähtis filmapilt, kus võime avada oma kooli. Me oleme võinud juba hulk aastaid kuulda ja kuulutada tõe. Selle aja jookkul on olnud ilusaid filmapilke. On tehtud palju tööd. Meil on hingamispäevakooli osakond, ja see on olnud meie rahvale suureks õnnistuseks. Meil on kirjanduse osakond, mis on annud välja hulga kirjandust. Meil on noorsoo osakond, mis on edustanud noorte tegevust. Ja eriti võime märkida, et oleme võinud midagi teha ka hariduse alal. Juba õige mitmeid aastaid oleme võinud jaata oma noori misjonikooli. Me soovime teiste maade koolidele edu, aga meie siidames oli ka põlev igatus, et saakime omale maale kooli. Täna on see ajalooline sündmus, kus meie soov on läinud täide. Me võime olla tänulikud selle eest, mis Issand meile on teinud. See algus tähendab suurt meie töö jaoks. See saab olema õnnistuseks meie rahvale.

Meie algus on väike. Mii on Jumala töö alati peale hakanud. Jumal on näidanud, et tema töö ei tehta mitte inimese väe ja rammu läbi, vaid tema waimu läbi. Maailmas on harilikult wiisiks, et tehakse suure kõnu ja kõruga. Jumala töös aga on nii, et kui on algus, siis on ka edu. Seemnetega on väike, aga kui ta saab pandud mulda, siis idaneb ja kasvab suureks taimeks. Kui taewane Isa ije istutab taime, siis see kannab wilja. Me soovime, et Jehowa siin istutaks, ning laseks kasvada ja walmida wiljal. Et need noored kannaksid taewa wilja. Et noored wõiksid õppida tarkust, mis on wajalik siinjes elus, ja mis ka teeb kõlbawaks igawese elu jaoks.

Dotame ja palume Jumalalt abi. Peaksite pidama oma

eesõiguseks, et koolile kaasa aidata. Jumal õnnistagu seda algust, on minu soov ja palwe.

Edasi oli meil rõõm kuulata divisjoni kasvatusosakonna juhataja W. Bartleti kõnet.

W. Bartlett rõhutas jumaliku kutset. Wanasti olid olemas prohwetite koolid. Kristus kasvatas töölisteks. Kasvatustöö peab toimuma suure tõsidusega. Haridus peab olema niifugune, et see ulataks maifest kaugeemale. Iseloom peab saama haritud Kristuse waimus. Meis peab olema alati põlev igatus õiguse järel ja põhjalik wihtamine patu wastu. Znimene peab saama kõlwulijeks elu ja jumalateenistuse jaoks. Meil peawad olema õpetajad, kes teenivad suurt Meijtrit. Me peaksite pelama Jumalat, et ta annaks oma Piirha Waimu, et see töö oleks pühitsetud Pühast Waimust. Wõiks see kool olla abinõuks Issanda sõna walguse lewitamiseks.

S. Rudy rääkis meie kooli kiisimusi. Mõnel on soov, et saada jutlustajaks. See on hea eesmärk. Talleb anda end Jumalale, õppida tundma Jumalat. Ja kui see on nii, siis Jumal wõib kedagi tarwitada oma tööle. Kool on see, mis toorest materjalist teeb wäärtuse.

Müüd olete saanud kooli. Teie oja on anda oma lapsed kooli. Sa ütled, see kool ei ole veel riiklikult tunnustatud, jelles õppimine on minu lastele aja raiskamine. Kas me ei peaks panema tä-

Meie misjo ukooli õpetajad ja õpilased.

hele Sumala soovi? Ohverda oma lapsed: nad kuuluvad selle kasvatuse jaoks. Ohwriwaim on alati toonud õnnistust. See ehitab adventtöö üles. On liig vähe ohwriwaimu. Tahetakse ihe käega hoida finni maailmast, teise käega Sumala riigist.

Mis maksab kool. Lapse kasvatamine nõuab juba wanemalt suurt kulu. Kooli üllespidamine maksab palju. Müüid oleme saanud lapsi, s. o. kooli, ja müüid ei wõi seda lasta furra. Koolile on tarwis toetust. Teil on tarwis palju teha kooli jaoks.

Läti misjonikooli juhataja R. Rose ütles oma sõnamõtus:

Mul on rõõm olla teie misjonikooli avamisel. See on suur filmapiik: Gestis saab avatud misjonikool. Toon oma jüdamlikud terwitused ja soowid Suschenhofi kooli poolt. Raksteistikümmend aastat on olnud eestlased meie külalised. Geitlaste ja lätlaste wahel walitkes hea ühistunne. Geitlased õppisid ära läti keele, ja lätlased eesti keele.

Mõni küsib, kas olete ka järele kaalunud, et asutate oma kooli, mis see maksma läheb. — Na, ussamun paistab mõnele mõistmata asi. Mõni küsib, miks siis oma kool, kas ei ole siis olemas küllalt häid kooli? Muidugi on olemas häid kooli. Aga me küsime, kas mujal ei jutlustata ilufasti? Aga meie soowime, et meil oleks oma kuulutus, omad koosolekud. Niisama meil on tarwis ka oma kooli. Me tuleme kofku wäikeesse lihtsasse saali, aga seal on meie oma kuulutus. Meil on wäike kool, aga see on oma kool. Meie koolil on kõrge ülesanne, teenida adventtkuulutust.

Mida ootame ja mõime oodata koolilt? Peab olema laianalustuslik õppekawa, peaks õpetatama kõike tarwilikku. Peavad olema head õpetajad, eeskujulikud ja mõimelised. Koolis peab walitse-

ma hea waim. Kõik kuri ja paha peab olema kangel ära. Et wanemad wõiksid rahuliku südamega panna oma lapsed kooli.

Weel lõpuks, mida ootab kool teilt. Nimelt faks asja, mida kogudus peab andma: lapsed ja raha. Whisel nõul ja jõul peame tegutsema. Wastage üksteisele käsi, seiske koos. Ma loodan, et te toetate kooli.

Sõna sai järgnevalt E. T i e s n e s, kes ifeloomustas käesolewat filmapiiku Jeruusalemma templi ehitamisega, kus wanemad nutsid ja noored rõõmustasid; wanad nutsid endise templi pärast, noored aga rõõmustasid walniwa templi üle: wanad elasid minewikule, noored tulewikule.

Weel anti sõna Tallinna koguduste wanematele G. Rattikule ja M. Midrile, kes wäliliendasid oma heameelt oma kooli soamise üle.

Lõpuks wõttis weel sõna koolijuhataja R. B i n g l a s. Ta esitas ühtlasi terwitusteogrammide.

Kooliawamise jumalateenistus lõppes üldlauluga ja õnnistusepalumisega.

Ülewaade kooli tegevusest

Pracau on õppetöö hoogsalt käimas. Spilastel on suur huwi kõige õpetatava vastu. Töö edeneb hästi. Tunnid on õhtupoolel kell 2 — 7. Kooliruumidena kasutatakse Merepuiestee palmela wäikesed saalid. — Spilasi on üle 20, nimelt 1. klassis 9 õpilast ja 2. klassis 12 õpilast. Peale selle mõned wabakuulajad. Spilasi on mitmest poolt üle Eesti, kõige rohkem Tallinnast, ja üks ifegi Seedust. Kõik on saanud rahuloldawa korteri meie kaasmõitlejate juures. P.

Mõnda meie noortest

Tallinna Merepuiestee koguduse noorte

tegevus algas juba oktoobri algul, sellest ajast kui E. Mey hakkas pidama järjekorralisi koosolekuid. Noored on alataja koosolekuil kaastegewad; igal koosolekul esineb laulukoor ja wahest ka pillikoos. Wahetewahel saadab üldlaulu pasunakoos. Neid koosolekuid on kolm korda nädalas. Laulukoori harjutusi peetakse faks korda nädalas ja pillikoori harjutusi üks kord nädalas. Uueks laulukoorijuhiks on M. Tammiit, tema abiks N. Rembo.

Manud tegevushooajal esimene omawaheline koosolek peeti hingamispäewal, 9. novembril kell 1/26 õhul. Noorte-saal oli tulwil noori. Kääkijid osakondade juhatajad M. Saks ja M. Wahter ja liidu esimees E. Mey. Wahepeal kanti ette paar

soolot. Lehti ülewaade noorte loikustanutööit. Wiimaks paluti neid, kes soowiwad jääda wõi saada osakonna liikmeiks, kirjutada oma nimi külalisraamatusse.

Omawahelised koosolekud peetakse edaspidi hingamispäewa õhtul algusega kell 1/26. Koosolekuid korraldavad järgimööda toimkondade juhatused.

Koosolekute eesmärgist

andis E. Mey oma kõnes järgmise juhatus: Ma tahaks siin ära märkida, mis oleks meie kooskaimise eesmärk. Nimetan mõnda praktilist külge, mis me peakime siin saamutama. Kõige pealt me peame saama paremateks piiblitundjateks. Et piiblit tunda, selleks on tarwis teda uurida. Meie noorsoo-osakonna tegevus peaks olema niisugune,

et ta edendaks õppimist. Praegusel ajal on võimalik õppida igal ajal kodus. Piibel peaks meil just sama õppimisaineks kodus. Omavahelised koosolekud peaksid kodusõppimise tähtsust süvendama.

Igal aastal on meil olnud joom suurema piiblitundmise järele. Aga ikka ei ole saanud selle hoojõu, et kõik hakkaksid tõsiselt piiblit uurima. Nüüd oleks tarmis ette võtta, et kui tuleb kevad, siis ei oleks kedagi, kes ei oleks tõsiselt piiblit uurinud ja edasi jõudnud.

Õpitemps nämetan hommiikvalve ja piibliaasta. Kui see plaan meie omalajal teatavaks tehti, siis tundsin selle üle juurt huvi ja vaimustust. See sama plaan peaks ka nüüd kõikide juures läbi minema. Kui plaan teha, siis peaks see haama ka läbi viidud. See ei peaks mitte jääma wagaiks soowiks, mille juures mõelda, kas maksab teostada. Muretsege enesele „Hommiikvalve.“ Hommiikul esimeseks asjaks awate piiblisalmi, ja siis palvetate.

Siis piibliaasta. On eesmärk, et vähemalt kahe aastaga piibel läbi lugeda. Ma ei hakka siin küsima, kui kaugele te juba olete. Aga mõned ei ole küll veel sellega alust teinud. Käesolevaks aastaks ülejäänud aja peajõu tõsiselt ära kasutama. Võiksin nüüd hakata peale apostlite tegude raamatuga. Loeksin igapäew vähemalt ühe peatüki. Noorsoo juhatajate poolt peaks lugemist edustatama. Võiks nädalaks esitada küsimused, mille peale peaks lugedes mõtlema ja leidma põhjendatud vastused.

Mis me peame piibliuurimisega saavutama? Õpitemps täieliku piiblitundmise. Teiseks meie hinges peaks tekkima sügav läbielu, meie südamesse ainama kindel usk.

Tänapäeval walitseb kõikjal see waim, et olla se pealiskandne. Pannakse rõhku ainult wälise peale, kuid ei tungita oma hingeelu sügavustesse. On tarwis ennast kasvatada, seesmiselt areneda. Me peame usu läbi elama.

Me peajõu piiblidma oma tegewuses midagi saavutada. Et kevadel oleks näha ka meie töowilja.

Meie soow peaks olema, et saaksime paremateks töölisteks, et võiksin tõe ka teistele wiia ja tunnustada. Kui saame suurema tundmise ja sügawama läbielu, siis omame ka selle jõu, et tegelikult võtta osa ewangeeliiumitööst.

Ka wiimaks jääb veel soowida, et me leiaksime siin oma hingele rahu ja oleksime wariatud tormide eest. Kogume jõudu, mida miski ei saa murda. Siin peaks walitsema üksmeel ja armastus, et võiks olla üks waim ja oleksime ühendatud adventflooduses ja usuwõidus. Soowin teile õnnistuskasti tegewust.

Tallinna 3. koguduse noored

Waadates weerandi-aruandeid paistawad silma meie juurimaist kogudusist esikohale rühkivad Tal-

linna 3. koguduse ehk n.n. Belgulinna koguduse noored. Armuult on olnud neid wähe, seni 16 liiget, aga nad on olnud edukad töös. Käesolewal weerandil on tegewus weelgi edukam, sest noorte read on täienenud uute jõududega, kes on üle tulnud Merepuiestee osakonnast ja misjonikoolist. Noorte osakonna juhatajaks on Salme Laas, laulukoorijuhatajaks Sally Nikkar. Toimkondade koosolekud alati „Suhistes“ ettenähtud ajal, ja neid peetakse järjekindlasti iga nädal. Ka laulukoori tegewus edeneb hästi. Wend N. Aug peab Belgulinna palwelas järjekorralisi koosolekuid ja laulukoor laulab ka alati igal koosolekul.

Nõmmelt

Nõmme kogudus võib rõõmustada korraliku koosolekuruumi üle, mille nad hiljuti üürisid. Koguduse elu areneb rahuldawalt. On olemas ka hulgate tegewaid noori. Noorte korraldawaks tegelaseks on W. Markewitz, kes ühtlasi juhatab laulukoori. Nõmme noored korraldasid piiblipäewal, 17. novembril awaliku noorsoo-koosoleku, kuhu olid kaastegewatena palutud Tallinna Merepuiestee koguduse noored. Koosolek õnnestus ettekannetelt hästi. Nüüd Nõmme noored hakkawad pidama ka omavahelisi õppekoosolekuid.

Noortest Pärnus

Magu teised MB osakonnad, nii ka meie Pärnus algamine talwise tööhooaja lõikustanutööga. Üksmeel meie MB-laste hulgas on toonud Sumala õnnistuse. Sumala abiga on noored ületanud oma eesmärgi ja sellega olnud suureks abiks ja rõõmuks kogudusele.

Noorte osakonna juhiks on wend E. Madisson. Mõjusaks abiks noorte tegewusele on Ed. Murd, kes juhatab laulukoori. Ta on rikastanud koorilaulude tagawara, eestistanud ilusaid laule wõõrkeeltest. Me oleme wõinud koorilauludega kaunistada mitte üksnes noorte-koosolekuid, waid ka osa wend Daanieli poolt peetawaid koosolekuid.

Igal kuul korraldame ühe korralise noorsoo-koosoleku. Noorte osakonna toimkondade koosolekud otsustasime pidada awalikult iga hingamispäewa õhtul kell 7 koguduse saalis. Neli järeast koosolekut oleme juba pidanud ja Sumal on rikkalikult õnnistanud. Sellega oleme tegelikult osa wõtnud ewangeeliiumitööst, kergendanud ka jutlustaja tööd. Oleme kasutanud häid põhimõtteid „Suhistest“. Wastutustunne koosoleku õnnistusriffa kordamineku pärast on meid toonud lähemas ühendusse oma õnnistegijaga.

Soowiksin meeleldi teateid ka teiste osakondade tegewusest.

M.

ja töötused. Raanteks võib olla lihtne joonistus-
paber ilusa kaunistuse ning õplase ja pühapäewa-
kooli nimega.

Pühapäevakool koosneb juhust, õpetajast ja
õpilastest, tavaliselt peetakse seda pühapäeva hom-
mikul kell 11 koguuse ruumides. Õppl. kestab
1—1½ tundi. Algab laulu ja palmega õpetaja
poolt. Tundi võivad kaunistada huvitavad de-
klamatsioonid, jutustused ja muusikalised ettekan-
ded laste poolt. Selge pildi eelmise pühapäeva
õppetüki maast õpetaja üldiste kordamisküsimus-
tega.

Õpilased pühapäevakoolis on mitmejaguses
vanaduses ja arenemisastmes, seepärast tuleb
neid jagada klassidesse, et uus õppitav aine kõi-
gile oleks arusaadav. On soovitatav 1. klass
(6—8 a.); 2. kl. (9—10 a.); 3. kl. (11—14 a.).
Kui õpilast on palju, siis võib neile juure
moodustada paralleelklassid. Paremini saab töö-
tada, kui õpilast on klassis vähem. Et asi oleks
huvitavam, siis on igal klassil oma nimetus ja
värv.

1. kl.: „maimud-kaimud“, värv — punane.
2. kl.: „sõbrad“, värv — sinine.
3. kl.: „seltsilised“, värv — kollane.

Tähtsaim osa pühapäevakoolis on klass. Siit
kasvab välja võit või kaotus. Klass on püha-
päevakooli süda, töötab süda korralikult, on kõik
korras, tulevad siin esile mead, lõtkab kogu kooli-
tegevus. Seepärast peab õpetaja panema kogu
südamet oma ülesandesse. Igal klassil on klassi-
raamat, millesse kirjutatakse õpilase nimi, mana-
dus, aadress ja märgitakse igakordne osavõtt pü-
hapäevakoolist. Urge unustage märkimast õpi-
laste sünnipäevi; siin võite oma väikestele val-
mistada palju rõõmu, kui neile sünnipäevaks lä-
kitate väikeste meeleulotuse. Klass on väike ring;
armastuse ja südamliku käitumisega võib õpetaja
võita peagi õplase usalduse ning kaada talle
päris lähedale. Alles siis, kui need kaks on ar-
mastuses ühendatud, võib algada tagajärjerikas
seemnekiirv südamet põllumaale.

Tänanu on meil Wana Seadus õppimisaineks.
Paljudele lastele on see tundmata maailm. Sü-
damlikkude seletuste ja huvitavate näidetega võib
lapse kaasa viia neisse päevadesse, millal tähtsajid
õjimejed lilled, lauljad õjimejed linnud. Seamee-
lega viibivad nad paradisi aias ja jälgivad kur-
ba sündmust inimese ajaloo. Suwiga jõidatavad
nad kaasa Noa laewas ja tõusevad ühes Moose-
jega Sinai mäe tippu ning kuulavad waimusta-
tult mõnest usufangelasest. Pühapäevakooli õpe-
taja on kui aednik, kes töötab hoole ja armastu-

tega oma taimede keskel. Wahel tähtsaj ka umb-
rohi; siin peab õpetaja teadma, et ainult jumalik
tähtsaj ja palwe võivad seda kõrvaldada.

Piiblitundmise ja tegewuse elustamiseks jaga-
takse pühapäevakoolis kaks korda aastas välja eri-
lisi märke ja kroone, mida võib iga õpilane oma-
da, kui ta sooritanud väikeste eksamite ja teised tar-
vilised eeldused. Märke võib valmistada pabe-
rist ja metallist. Märkid on kõigil klassidel ühe-
jagused, eraldamiseks tarvitatakse värvilisi rosette
vastawalt klassi värvile. Märke võivad õpila-
sed kanda pühapäevakoolis, oma ettekannete õh-
tuil jne. Kroon valmistatakse papist, kaetakse
klassi värvile paberiga, iga järjekordse osavõtuga
saab õpilane ühe kulde tähe kroonile juure.
Märki ja krooni üleandmine toimub pidulikult
koosviibimisel, millest võtavad osa õpilased ja
nende wanemad.

Märki saamiseks on vaja:

1. Eksamite küsimused hästi teada.
2. See üllalpidamine pühapäevakoolis.
3. Üht deklamatsiooni hästi mõista.
4. Koduste tööde tunnistus.

Krooni saamiseks on vaja:

1. Korralik osavõtt pühapäevakoolist.
2. Korralik osavõtt laulukarjutusist.

Eksamite küsimused koostavad õpetajad õpitud
kava ulatuses.

Koduste tööde tunnistus tuleb wanemalt tuua
ning on järgmine: Käesolewaga tõendame, et S.
Põld on oma kohustused ja tema hoole usaldatud
toimingud korralikult täitnud, seepärast soovime
temale välja anda S. P. U. Pühapäevakooli
„seltsilise“ märki. Wanemad (allkirjad).

Eksamit võib olla üks nädal enne jõuluid,
nõnda, et märkide ja kroonide väljajagamine toi-
mub jõulu ajal. Palju rõõmu valmistavad siin
ka maiustuste kotikesed.

Pühapäevakooli töö on õnnistust-toom lastele.
wanematele, õpetajatele ja kogudusele. Otseselt lü-
led ulatavad oma öiekroonid väikeste poole, nõnda
pööravad noored hinged pühapäevakoolis Kristuse
poole. Suured võimalused pühapäevakoolide kor-
valdamiseks meie liikmete, pooldajate ja sõprade
lastele seisawad meie ees. Õnnistegija astub meie
juttustajate, koguduse juhtide ja liikmete juure
palmega: „Laske lapsukesed minu juure tulla!”

M. Kirspuu.

T e a d e: Kui wajate pühapäevakooli õppekava
ja materjali, siis saatke tellimine liidule. Kui on
tarwidust, siis koostatakse ja trükitakse need.

Wäljaandja: S. P. Adw. K. Cesti Liit. Toimetuse ja talituse: Merepuiestee 14-a. Tallinn.

Wastutaw toimetaja: M. Wärengrub. Ühitoimetaja: S. Pilt.

Tellimishind: Afsinumber 15 senti, poolaastas 75 senti, aastas 150 senti. Posti jooffeto arwe 192.